

Saulėta, temperatūra apie 80°
Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:38.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Rugpjūčio-August 24 d., 1970 m.

Kaina 10c

199

FULBRIGHTO PLANAS VIDURIO RYTAMS

RUSIJOS-VOKIETIJOS SUTARTIS

Lietuva lieka uždaryta dar kietesniame sovietų kalėjime

Kaip bevertinti įvykių eigą, vis dėlto, reikia pripažinti, kad pastarasis, š. m. rugpjūčio 12 d., Sovietų Sąjungos su Federaline Vokietija susitarimas Maskvoje turės nemažos įtakos tarptautinei politikai. Netenka panašinti, kas ir kuriuo būdu daugiausia turės naudos. Reikšminga tai, kad tą patį rugpjūčio 7 dieną, kai po derybų dėl vak. vokiečių-sovietų sutarties po tekstu pirmąsias savo pavadirčių raides buvo įrašė A. Gromyko ir W. Scheel Viduriniuose Rytuose paskelbtos karo paliaubos tarp Izraelio ir Egipto. Kremliaus vadovaujanti ranka veikia tiksliai.

Šiame, didžiųjų karų šimtme-tyje, pasaulį yra nustebinusi jau trečioji Rusijos-Vokietijos sutartis. 1922 m. Rappalo pasirašyta sutartimi abi valstybės atgavo karo metu nukritusį respektą. Po to jos stiprėjo ir gin-klavosi, prarastoms teritorijoms atgauti. Sovietų Rusijos godūs žvilgsniai visą laiką buvo nukreipti į nuo Rusijos išsilaiviusias Lenkiją, Lietuvą, Lat-viją, Estiją, Suomiją ir Besarabiją. Vokiečiai siekė atgauti Ruhr kraštą ir buvusios rytinės Vokietijos dalis.

Viename ir kitame krašte paruošus galimo karo mašiną, 1939 m. rugpjūčio 23 d. Mas-koje buvo pasirašyta nauja Ribbentropo-Molotovo paktas pa-pavadinta, sutartis. Aba ga-liūnai, šią sutartį pasirašydami, jau buvo pasiruošę vienas kitam smogti iš pasalių.

Vokiečiai, Kremliaus sutar-tį pasirašę, tik savaipai prasli-kus pradėjo antrąjį pasaulinį karą, vėliau Vokietija sužlug-džiusi. Tuo tarpu Sovietų Sa-junga, jos sąjungininkų įvai-riais būdais remiama, turėjo di-delių laimėjimų: jai buvo ati-duota valdyti Rytų ir Vidurio Europą su per 100 mil. įvairių tautų gyventojų.

Šiuo metu dar neaišku, ko-kių laimėjimų laukia Willy Brandt vyriausybė, su sovie-tais pasirašiusi trečiąją šio šimt-mečio sutartį. Tera aišku, kad vak. Vokietijos vyriausybė šią sutartimi oficialiai prisidėjo prie 1945 metais, taip pat rug-pjičio mėn., pasirašyto Potsda-mo paktą.

Sovietų Sąjunga Potsdame yra padikavusi faktinas Rytų ir Vidurio Europos sienas. 25 me-tams praslinkus, tas sienas, to-limesnei atečiai, dabar patvirtino ir Vakarų Vokietija... So-vietai šią sutartimi siekia greičiau įvykdyti Europos Sauge-mo konferencijos, kurioje ji galėtų ir teisniai įsitvirtinti už-grobtose žemėse.

Taigi, dvidešimt penkerius metus vienoje vietoje tūnoje, di-dieji "ledynai" pajudėjo. Ar jie pralauš kelius sovietiniam im-perializmui slinkti toliau ir nai-kinti Vakarų civilizacijos ver-tybes ir ar Vakarų demokrati-nė civilizacija ras būdų bei prie-monių, ir geležinių užtvarų ne-paisant, nešti laisvę ir šviesą sovietų naikinamai Rytų ir Vi-durio Europai? Šiuo metu sun-ku atsakyti.

Lietuva lieka uždaryta dar kietesniame sovietų kalėjime. Lietuvai nebuvo lengva atsta-tyti savo nepriklausomybę po 123 metų Rusijos okupacijos, nes Lietuvos vardas pasaulyje buvo visai užmirštas. Šiandien jau geresnė padėtis — dvide-šimt dveji nepriklausomo gyve-nimo metai, Lietuvos diploma-tijos ir lietuvių išelių energin-

IS VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Du prancūzų televizijos reporteriai — Rene Puissesseau ir Raymond Meyer, kurie prieš mėnesį laiko Kam-bodijoje komunistų buvo paimti ir nelaisvę, patikrintomis žinio-mis yra jau mirę nelaisvėje. Jie-du buvo pagauti Angkor Wat šventovės apylinkėje.

SINGAPORE. — Kinas Ng Leong, nuteistas 5 metams ka-lėjimo už pavogimą penkių ra-šomųjų mašinelių ir 6 skaičia-vimo mašinelių, kurių bendra vertė buvo \$1,166. Leong teis-mui paaiškino vogęs, noedamas pasidaryti sau dorą gyvenimą. "Norėjau pasidaryti kapitalą ir pradėti nuosavą biznį", jis iči-kinėjo teisėje.

LYONS, Prancūzija. — Vynu-gių augintojų institutas praneša, kad šie metai vynu pramonėi numatomi būsią geriausi. Nežiū-rant audros ir krušos, kurios daug vynuogynų šiauriniame Beaujolais sūnaikino, 1970 me-tų vynos ir kokybė ir kiekybė būsią geresnis už pernykščių metų. Vynuogių derliaus nuė-mimas prasidėda nuo rugsėjo 15 d. ir audrų nuo to laiko ne-bepasitaiko.

WASHINGTONAS. — Vidaus departamentas praneša, kad šie-met 339 gyvi bizonai bus par-duodami iš akcino keturiose vietose: rugsėjo 8 d. bizonų ran-žoje Moises, Montana; spalio 13 d. Fort Niobrara prie Valen-tine, Nebraskoje; ir lapkr. 5 d. Cache, Oklahomoje. Vėliau Wi-chita, Okla., bus parduodami skersti bizonai po \$220, o eks-tra užsakytį \$40 brangiau.

Japonai teršia orą 58 milijonais tonų

TOKIO. — Oficialiai paskelb-ta, kad Japonijos pramonės imo-nės kasmet paleidžia į orą, van-denių žemę po 58,5 milijonus tonų industrijos atmatų, bendra ir paaiškina nepapastą aplinkos užteršimą tame krašte. Apie du trečdaliai tų atmatų eša su-verčiama į upes ir jūras. Ap-skaiciuojama, kad per ateinan-čius 5 metus teršalų padaugės iki 110 milijonų tonų per metus.

ga veikia neteikia ramybės pa-sauliui ir neleiš jam užmiršti Lietuvą.

Mūsų visų ir ypač Vliko už-davinyr ir toliau lieka tas pats — būti akylomis, ausyliams, sti-printi savo jėgas ir veikliai, be-atvangos veikti dėl Lietuvos laisvės. Mūsų spauda turėtų šiuos įvykius tinkamai nušvie-ti ir stiprinti visų lietuvių ryžtą jungtis ir kovoti iki pergalės. (E)

Viceprezidentas Agnew rugpjūčio 22—30 dienomis skrenda į Aziją, kad galėtų tartis karo ir taikos klausimais. Jis bus Formozėje, Pietų Vietname, Tailandė ir Kambodijoje. Prezidentas jam davė specialius įpareigojimus.

AGNEW IN ASIA

ČEKOSLOVAKIJOS LAISVĖS AUŠROS LIUDNOS DVIEJŲ METŲ SUKAKTUVĖS

Okupacijos jungas kaskart darosi sunkesnis

PRAHA. — Lygiai prieš dvejus metus sovietų ordos tankais ir šarvuotais sulikvidavo Aleksandro Dubšeko ir draugų eksperi-mentą komunistui duoti "žmonišką veidą". Tada turėtų visus įtikinti, kad komunizmas turi tik vieną veidą — žmogžudžio.

Valdžios agentai netrukus pa-salino visas gėles, vainikus ir ki-tokias dekoracijas nuo kapo Ja-no Palacho, studento didvyrio, kurs prieš dvejus metus, 1968 m. rugpjūčio 20 dieną, protes-tuodamas prieš sovietų invaziją susidegino švento Vencoslavo aikštėje. Civiliška apsiėmę agentai pašalino ir juodu gedulu paženklinat Palacho paveikslą, o prie kapinių vartų suėmę pen-kis jaunos vyrus, matyti svelt-šalius, kurių kilmė ar "nusi-kaltimas" liko neišaiškinti. At-rodė, jie čekams padėjo puosti gėlėmis ir žvakėmis žuvusiojo didvyrio kapą.

Visą dieną prie Jano Palacho kapo vyko tylūs lenktynės: ne-baigiamą srovę žmonių, tylėda-mi pro kapą, sudėdami naujų gėlių puokštes ir pastatydami uždegtas žvakes, o kapinių sar-gai kartkartėmis atėdami tas gėles ir žvakes šlavė į dėžes ir, žmonėms protestuojant, gabeno šalin.

Sekančią visą dieną lijo, tad tebėra neišaiškinta, dėl lietaus ar dėl boikoto ir komunistų val-džios ruošiamas okupacijos su-kaktuvų "iškilmes" bei parengi-mus beveik niekas nesilankė, o dešimtys tūkstančių pėsčiomis išėjo į darbą.

Čekai sako, kad slaptosios po-licijos šniukštinėjimas ir as-menų sekiojimas šiomet yra daug įkyresnis negu buvo oku-pacijos pradžioje. Daugumas yra tiek jau įbauginti, kad bi-josi pėsčiomis vaikščioti į darbą arba dėti bet koki juoda, ge-dulą primenantį ženklelį. Dau-gelio praeitais metais per pir-mąsias okupacijos sukaktuves dalyvavusių pasyviuose protes-tuose vaikai nebeprisiimami ir pa-žangesnės mokyklas.

Pėsčiomis eįjimas į darbą Prahoje yra laikomas vienu iš pasyvaus protesto apraiškų.

CHICAGO. — Čekoslovakijos okupacijos dviejų metų sukak-ties išvakarėse Chicagoje įvy-ko protesto eiseną iš Wacker Drive išilgai State St. iki Cen-gress ir atgal. Eisenoj, kurią or-ganizavo Čekoslovakų Tautinė Taryba, dalyvavo su degalais ir žvakėmis bei transparentais. Dalyvavo ir lietuviai.

Kas komunistams labiausiai rūpi

VARSUVA. — Valdžios ofici-ozas "Życie Warszawy" pakar-tojo Paryžiaus laikraščio "L'Express" informaciją, kad Va-karų Vokietijos užsienio reika-lų ministris Scheel pasikvietęs dviejų Amerikos radijo stočių "Laisvos Europos" ir "Radio Li-berty" direktorius ir jiems pa-reiškęs, jog tų stočių veikla turė-sianti būti likviduota.

Tas pats "Życie Warszawy" kartoja tariamai Bonnoje kur-suojančius gandus, kad Vokietų Federalinė Respublika valdžia ketinanti visiškai atšaukti lei-dimą "Laisvos Europos" radio-audiejoms. Lenkų valdžios organas su neslepianu pasiten-kimu pastebi, kad jei iš vienos pusės Vakarų Vokietijos valdžia deklaruoja norą normalizuoti santykius su kraštais, prieš ku-riuos tos radijo stotys varo ar-domąjį darbą ir jei iš kitos pu-sės prezidentas Nixonas kalba apie "derybų erą", turinčią pa-keisti "konfrontacijos erą", tad konsekvenciška išvada būtų lik-viduoti "Laisvos Europos" ra-diją.

Tuo tarpu, pastebi "Życie", Bonnos valdžios atstovas nugin-čijęs paskalas, kad leidimas bū-tų atšaukiamas ir patvirtinęs, jog "Laisvos Europos" radijo transliavimų leidimas pratęstas kitiems metams. Toks nusiasta-tymas "erzina socialistinius Ry-tus", pabrėžia "Życie Warszawy". Kaip Vakarų Vokietijos galėsin-ti suderinti dvi priešybes: iėš-koti santykių normalizavimui, o iš kitos pusės, leisti savo teri-torijoje veikti radijo stočiai, ku-ri yra "užuovėja diversijos ir psichologinio karo, nukreipto prieš socialistinius kraštus, be kitko, ir prieš Lenkiją?" Nebent, "Laisvos Europos" akciją organizuoja Amerikos žvalgy-ba ir Amerikos administracija tai užuovėjai teikia visišką ap-saugą.

Šauks gydytojus

WASHINGTONAS. — Penta-gonas paskelbė, kad yra svarsto-ma ateinančiais metais šaukti daktarus kariuomenės tarnyboi. Didelė dauguma šiomet moks-lus baigusiujų spekuliuoja, kad nebus šaukiami.

Krašto gynybos sekretoriaus asistentas sveikatos reikalams dr. Louis Rousselot pasakė nu-matąs tikrą reikalą ateinančių metų vasarą daktarus šaukti tarnybai, bet šiomet jokio dak-

JUNGT. TAUTOS IR VIDURIO RYTAI

Sen. Fulbright pasisako už tai, kad Jungtinės Tautos "priverstų" Izraelį ir arabus taikytis

WASHINGTONAS. — Senatorius William J. Fulbright, ku-ris vadovauja Senato užsienio reikalų komitetui, šeštadienį pa-siūlė planą Vidurio Rytų nepaskelbtam karui likviduoti. Pagal tą planą Jungtinės Tautos privalėtų suvaizdinti svarbiausį vaidmenį taikai atstatyti. Būtent ji turėtų vadovauti ne tik taikos dery-boms, bet ir garantuoti, kad taikos sutartis nebūtų pažeista. To-kia garantija būtų paremta ir Amerikos įsipareigojimu, susijusiu su Izraelio apsauga.

Prakeiktoji siena

"Tačiau siena tebestovi" — taip piešinį apie Berlyno "gė-dos sieną" pavadino New York milijoninio tiražo dienraš-tis "Daily News", rugp. 14 d.

laidoje. Pavaizduota krauju pa-srūvusi siena ir iš viršaus mė-tomos, širdies formoje, gėlės, su užrašais "Kosy" ir "Brandt". Šalia įdėtame vedamajame dienraštyje, blaiviai ir griežtai pasisakęs komunizmo klausimais, nurodo, kad "Kremlius, siekdamas svarbių nuolaidų, iš savo pusės vokiečiams beveik nenusileido. Pats ryškiausias pavyzdys: nepaisant įvairių šauksmų apie įtampos sumaži-nimą Rytų Europoje, garsioji komunistų siena vis tebėra pa-dalijusi Berlyną. Dėl to iškyl-la svarbus klausimas — ar Ko-syginas su Brežnevui privers jį marionetę Rytų Vokietijoje, W. Ulbrichtą bent palengvinti abi-ųjų pusių susisiekimą Berlyne, jei jis nesutiktų iš viso nugrai-ti tą "prakeiktąją sieną".

Tai, mano dienraštyje, būtų Kremliaus geros valios įrodymas. Tačiau, jei jis tokių pastangų neparodytų, tai vak. Vokietijos parlamentas būtų teisus sutar-tį atmetęs (jos neratifikavęs) ir tokiu atveju Brandto vyriausybės koalicija, greičiausia, žlugtų. "Tenka palaukti", — mano dienraštyje — "tuo tarpu neturėkime jokių didesnių vil-čių, nes Bonnos-Maskvos sutar-tis nepatiksins amžinos taikos".

Pagarsėjo baurumu

VANCOUVER, Britų Kolum-bija. — Čia mirė žmogus, var-du "Gumbutasis Willis", kurs buvo tiek negražus, kad net barzdą skutosi tamsoje, neke-sdamas veidrodyje matyti savo veidą.

Jo tikroji pavardė buvo Alex Samuel Chapelski, bet jis buvo žinomas tik kaip — "bisiausias žmogus Kanadoje".

Chapelski turėjo labai retą ligą, vadinamą Von Reckling-hauseno neurofibromatosi. Tai yra tokia liga, kad nervų ga-lūnėse ir jų jungiamuosie audie-niuose įsimetė votys, kurios žiau-riai sužalojo jo odą, ypač veide. Jis gyveno atsiskyrėliu, ger-davo vienišas pigiuose salūnuose, bandė nusižudyti ir pagaliau bandė verstis nusikaltimais, gaudamas už tai 3 ir 4 metus kalėjimo.

1968 metais paleistas iš ka-lėjimo jis nuėjo pas chirurgą Dr. Theo Wilkie, kurs jam ne-mokamai padarė plastikinį vei-do remontą ir Chapelskiui gra-žino savigarbą ir savim pasiti-kėjimą. Chapelskis jau rengė-si pradėti normalų ir tvarkin-gą gyvenimą, bet 39 metų su-kakties išvakarėse mirė.

tary šaukimo nebūsią. Praei-tais metais buvo pašaukti tik 246 daktarai.

Jei tokiu būdu būtų pasiekta taika Vidurio Rytuose, sako Ful-bright, tai Jungtinių Tautų Sauge-mo Tarybos autoritetas būtų atgaivintas. Tuo atveju Tary-ba galėtų daryti daugiau pa-stangų ir kitiems konfliktams likviduoti.

Pasinėrę savo karų reikaluose, sako sen. Fulbright, mes be-veik užmiršome Jungtines Tau-tas. Būty tikrai puiku, jei toji organizacija "priverstų" taiky-tis kariaujančias valstybes, kai jos savanoriškai nepajėgia su-sitaikyti. Tai tikrai pasitarnau-tų civilizacijai. Tai išeitų ir naudą ir Jungtinėms Tautoms, kurios galėtų "priverstinai" at-steigti taiką ir pietrytinės Azi-jos dalyje.

Šiandien Fulbright senate rengiasi pasakyti kalbą, kurioje bus paliestas jo planas. Spau-dos konferencijoje jis pareiškė, jog jei Jungtinės Amerikos Val-stybės ir Sovietų Sąjunga susi-tars kartu veikti ryšium su lik-vidavimu karo Vidurio Rytuose, tai tuo pačiu bus padarytas la-bai svarbus žingsnis ir kitiems konfliktams bei nesuprati-mams pašalinti.

Pagal Fulbrighto planą Izra-elis turėtų ištraukti kariuome-nę iš 1967 m. okupuotų teritori-jų ir laikytis rezoliucijos, kurią tų metų lapkričio 22 d. priėmė Saugumo Taryba. Izraeliui tu-rėtų būti užtikrintas saugumas pasuntimu Jungtinių Tautų kariuomenės į neutralias zonas. Priėjimas prie Suezio kanalo, Ga-zos ir Tiranos sąsiaurio Izra-elui turi būti užtikrintas.

Būdingas Fulbrighto planas yra ir tuo, kad jame pasisako-ma ir už atskirą Amerikos ga-rantiją, susijusia su Izraelio saugumu. Tai reikią lyg sustip-rinimą tos garantijos, kurią su-teiktų Jungtinės Tautos.

Vandeninės gyvatės

WASHINGTONAS. — Šiltuo-se Pacifiko okeano pakraščiu vandenys šiuo metu plaukioja didžiausi spiečiai nuodingų ko-brų giminaičių, vandeninių gy-vačių. Tos penkių pėdų ilgumo vandens kobros yra nepaprastai vislios ir jų milijonai raitosi Pacifiko šiltuosiose zonose. Vienu atveju buvo pastebėtas tų gy-vačių spiečius kelių jardų platu-mo ir pilnai 10 mylių ilgumo", sako Pensilvanijos universite-to zoologas dr. William Dun-son.

Reikia įsivaizduoti, kas atsitik-tų kanalu sujungus Pacifiko okeaną su Atlanto okeanu, kaip kad seniai ya planuojama... Per Panamos kanalą tos gyvatės ne-gali praeiti dėl laivams išskelti pastatytų šliužų. Kanalu pasie-gusios šiltus Karibų jūrų van-denis, jos netrukus visa Meks-i-kos įlanką ir Atlanto pakraščius paverstų žmonėms neprieina-mais.

Jvs. ED. VENGIANSKAS

STOVYKLINĖS DIENOS EIGA

Siame straipsnyje noriu aptarti stovyklos eigą, prasidedančią rytiniu "KELK" ir iki budėtojas sušvilpia: "TYLA".

STOVYKLA KELIASI: jūrų skautų stovyklose diena prasideda su stovyklos budėtojo trimtu: "STOVYKLA KELK".

Po šio trimto kiekvienos palapinės vyresniojo pareiga išbudinti visus savo palapinės gyventojus ir paruošti juos rytinei mankštai, išrikiuoti prieš palapinę ar mankštai skirtinge aikštėje. Tas turi užtrukti ne ilgiau penkių minučių laiko. Nuo čia dešimčiai minučių komanda perima rytinės mankštos vadovas, kuris po mankštos pratimų, visą stovyklą rikiuotėje nuveda į ežerą ar upe apsisprausimui. Čia iš kalno stovyklos vadovas PRIVALO nustatyti nuostata, kad plaukti ryte GALI tik tie, kurie patys to nori, tačiau JOKIU BUDU negalima stovyklautoją VERS- TI, nes tas yra prieš valstybės nustatytus nuostatus privalo mus visoms šio krašto stovyk- loms.

Kėlimasis, rytinė mankšta, apsisprausimas ir apsitvarky- mas neturi ilgiau užtrukti, kaip 30 minučių.

Atlikus rytinį tualetą ir tin- kamai susitvarkę stovyklauto- jai, pagal stovyklos adjutanto komandą, rikiuojasi prie savo palapinių rytiniam patikrinimui, kuris negali ilgiau trukti kaip 10 minučių. Šio patikrinimo metu atskirų vienetų vado- vai patikrina savo vieneto skau- tų uniformas, kūno svorą, pa- lapinių sutvarkymą ir asmeni-

nių daiktų padėjimą. Po to, benra nustatyta tvarka, viene- to vadovai veda savo vienetus į vėliavų aikštę rytiniam vėliavų pakėlimui.

VĖLIAVŲ PAKĖLIMAS: jūrų skautų stovyklos rytinis vė- liavų pakėlimas atliekamas sto- vyklos vėliavų aikštėje su viso- mis jūrinėmis tradicijomis bei per eilę metų praktikuojamom jūrų skautų stovyklinių vėlia- vų pakėlimo iškilmėm ir cere- monialu.

Jūrų skautų vienetai daly- vauja bendrose stovyklose su miško skautais ir rikiuojami bendroje rikiuotėje, vėliau pa- kėlimą atlieka miško skautų bendra tvarka ir ceremonialu.

Jūrų skautų stovyklose, vie- netų vadovai atvedę vienetus į vėliavų aikštę, juos rikiuoja iš anksto nurodytoje vietoje. Jei- gu jūrų skautų stovyklos vėlia- vų aikštė imituoja laivo denį, stovyklos adjutantas, atsisto- jęs prie padaryto fejmo į "de- nį", priima kiekvieno vieneto vado raportą ir prašymą įženg- ti į denį sekanciai: "Broli ad- jutante, mano vadovaujamų vieneto (jo vardas) rytiniame stovyklos vėliavų pakėlime da- lyvauja (skaicius) skautų. Pra- šau leisti užlipti ant denio". Po šio raportu, gavus sutikimą vienetai vėsti į denį, vieneto va- dovai komanduoja: "Į denį žen- te marš", ir veda savo vieneta- i į jam numatytą vietą. Vienetui atžygiavus į jam skirtą vietą,

Lietuvos gen. konsulas Dr. P. Dauzvardis ir šio skyriaus redak- torius J. V. S. E. Vengianskas 1970-ųjų metų Klaipėdos Uosto Mu- gės metu, Čikagoje.

komanduoja "su-stok", ir pagal reikalą rikiuotė suka- mą į kairę ar dešinę pusę taip, kad rikiuotė veidu stovėtų atsukta į vėliavas.

Ižygiavus šia tvarka visiems stovyklos vienetais į vėliavų aikštę, į denį ir stovyklos adju- tantui atžygiavus vėliavų pakė- limo ar nuleidimo dalyvaujan- čių bendrą skaičių, duodama visai stovyklai bendra koman- da: "Laisvai galima taisyti". Tuo laiku, vienetas stovint padėtyje laisvai ir besitvar- kant, budindios valties valtinin- kai arba vėliavininkai pririša vėliavas prie lynų ir paruošia- jas pakėlimui, stoja į dešinią- jį aikštę imituojama laivo denį, stovyklos adjutantas, atsisto- jęs prie padaryto fejmo į "de- nį", priima kiekvieno vieneto vado raportą ir prašymą įženg- ti į denį sekanciai: "Broli ad- jutante, mano vadovaujamų vieneto (jo vardas) rytiniame stovyklos vėliavų pakėlime da- lyvauja (skaicius) skautų. Pra- šau leisti užlipti ant denio". Po šio raportu, gavus sutikimą vienetai vėsti į denį, vieneto va- dovai komanduoja: "Į denį žen- te marš", ir veda savo vieneta- i į jam numatytą vietą. Vienetui atžygiavus į jam skirtą vietą,

BUDŽIU. Pasisveikinimas pagal reikalą rikiuotė suka- mą "CERO VEJO" 1965 m. suva- žiavime nubalsavo panaikinti. 28 prieš 24.

Stovyklos viršininkui pasi- sveikinus su stovykla, adjutan- tas komanduoja: "PAGERB- TA", ir sakoma: "LAISVAI".

Palankus kokią minutę, ko- manduoja: "MALDAI KE- PURES NUSIMPT". Po šios komandos visi skautai nusiima- kepurės ir laiko kairėje ranko- je alkūnės aukštyje VISI. Stovyklos Kapelionas, ar jam nesant, tam skirtas skautas, perskaito stovyklai skirtą ryti- nę skautų maldą. Vėl koman- duojama: "KEPURES UŽSI- DEKIT" ir pasiruošama vėlia- vos pakėlimui.

Vėliavų pakėlimo apeigoms stovyklos adjutantas koman- duoja: "VĖLIAVININKAI — PRIE VĖLIAVŲ ŽENGTE MARŠ". Po šios komandos, bu- dindios valties valtininkas, pa- gal reikalą pasuka vėliavinin- kų ir žengia prie jam skirtos stiebo, atsaliuotųjų, atsišlia- lyną ir paruošia savo vėliavą pakėlimui. Vėl seka stovyklos adjutanto komanda: "STOVY- KLA RAMIAI: PAGARBA VĖ- LIAVOMS, HIMNAS". Visos dienos dienos dienos dienos kyla ir viršų, stovyklautojai ir sve- čiai jas gerbia, atsisakiusieji gerbti pašalinami iš aikštės. Giedami ar grojami himnai, jei abudu, tai pirmiau to krašto, kuriame stovykla vyksta. Vos viršūnė pasiekia vėliavos adju- tantas komanduoja: "Laisvai, PAGERBTA". Kol vėliavinin- kai užbaigs savo darbą, visi stovi laisvai, galima ir kalbėtis. Paprastai, stovyklos vadovybė turi ką nors pasakyti, dažnai skaitoma dienos darbų tvarka ar daromos pastabos. Visiems vadovams užbaigus pranešimus, komanduoja: "RAMIAI, PAGARBA VADOVAMS" — vadovai išeina.

Nuo čia vėliavų pakėlimo ce- remonijai yra užbaigta, vie- netų vadovai perima komandą ir veda savo vienetus į savo rajonus. Jeigu programoje yra numatyta Bažnytinės pamal- dos, vienetai išvedami rikiuo- tėje ir vedami tiesiai į pamaldų

vietą arba veda vienetus pus- ryčiauti.

Skautai, katalikai priiman- tieji Komuniją, leidžiami iš ri- kiuotės išeiti.

PUSRYČIAI: Budėtojai pa- paskelbus pusryčius, atskirų vienetų vadovai rikiuoja savo vienetus pusryčiams ir veda juos rikiuotėje į virtuvės ir valgyklos rajoną. VIRTUVĖS RAJONE KIEKVIENAS viene- tas eilės tvarka, pagal virtuvės budėtojo nurodymą, pasiima sau priklausantį maisto daavinį sėdasi prie stovyklos stalo ir laukia, kol visi jo vieneto skau- tai susirinks prie stalo. Stovyk- loje valgoma visai stovyklai bendrai arba daroma išimtis ir leidžiama valgyti vienetais, bet kiekvieno atveju prieš valgį kalbama maldą. Pusryčiams pavalgyti laikas skiriamas ne trumpesnis kaip pusė valandos. Pavalgius kiekvienas skautas išsiplaua savo indus ir laukia, iki bus vienetas išrikiuotas ir nuvestas atgal į savo rajoną.

RYTINIS RAJONO TVAR- KYMAS: Po pusryčių rikiuotė- je grįžtama atgal į savo rajoną susitvarkymui, tam skiriama ne mažiau 15 ir ne daugiau 20 min. laiko. Po šio apsitvarky- mo, reikalingi esant, daroma stovyklos inspekcija. Tuo pat laiku, kuomet vienetai tvarkosi savo rajone, sušaukiami atski- rų vienetų vadovai prie sto- vyklos štabo palapinės, kame stovyklos komendantas paski- ria dienos darbus vienetais ir padaro reikiamus pranešimus.

DIEŅOS UŽSIĖMIMAI: Se- kancios trys valandos papras- tai skiriamos stovykliniams už- siėmimams. Tuo laiku atskirų grupių vadovai, instruktoriai vienetų vadai susirinkę jiems priklausancias grupes, rikiuo- tėje vedasi į tos dienos užsiė- mimų rajonus, dienos uždavi- smams atlikti ir apmokymui praversti.

PIETŲ IR POILSIS: Pa- skelbus pietų laiką, kas norma- liai esti tarpe 12:00 ir 2:00 val- ta pačia tvarka kaip ir pusry- čiams, vienetai rikiuotėje žy- giuoja į valgyklos ir virtuvės rajoną, valgo pietus, susiplau- na savo indus ir vėl rikiuotėje grįžta į savo rajonus poilsiui. Vienetų vadovai prižiūri, kad visi vieneto nariai eitų valgyti, o jei neįmanoma, reikia turėti tam labai rimtą priežastį. Skau- tams, kurie yra tarnyboje ar su leidimu išėję, pasirūpinama maisto palikti. Apsilankymai- mas, kad "AŠ NENORIU" arba "NETURIU APETITO" net leidžia stovyklautojo nuo mai- tinimosi tvarkos stovykloje.

MAUDYMASIS IR ŽAID- MAI: Paskelbus pietų laiką, poilsui praėjus, bent dvi va- landos skiriamos maudymosi ir žaidimams vandenyje. Toliau rasite jauniams įvairius van- dens žaidimus, o jūrų skau- tams galima leisti žaisti ir rim- tesnius vandens žaidimus. Šis laikas paprastai skaitomas sto- vyklos sportas, tam dažniau- siai yra specialus instrukto- rius, kuris tuos žaidimus pats arba su instruktoriaus pagalba visada praveda. Tačiau yra Fe- deralinė taisyklė, kuri visose stovyklose draudžia duoti lei- dimą PAVENIAI EITI BET KAM MAUDYTIS, nors jis pats būtų ir vandens instruk- torius ar net gelbėjimo sto- ties viršininkas. Nusižengusie- ji TURI BŪTI GRIEŽTAI NU- BAUSTI. Maudomasi, tik gru- pėmis ir tam specialioje nuro- dytoje vietoje vandens sargy- binių priežiūroje. Jokie pakei- timai tame potvarkyje nėra pateisinami prieš šio krašto į- statymus.

Grupės atstovas, atvedęs jam pavestą grupę maudyti, turi į- krante išrikiuoti, paeilui su- skaičiuoti ir perduoti vandens sargybiniams, kurie duoda lei- dimą eiti į vandenį. Maudymosi laikui pasibaigus, po koman- dą "Baigti Maudytis", visa gru- pė vėl išrikiuojama, perskaito- ma (etika reikalauja padėkos šūkio sargybai) ir išvedama iš maudyklų. Visi vadovai visą laiką stebi savo skautus, kad jie neperžengtų ar nesigincytų su maudyklų sargyba ar instrukto- riais. Vandenyje neieškoma "kas kaltas", dėl to be atsikal- binėjimo reikia priimti suspens- vimą, nors ir tikrai žinai, kad esi nekalts.

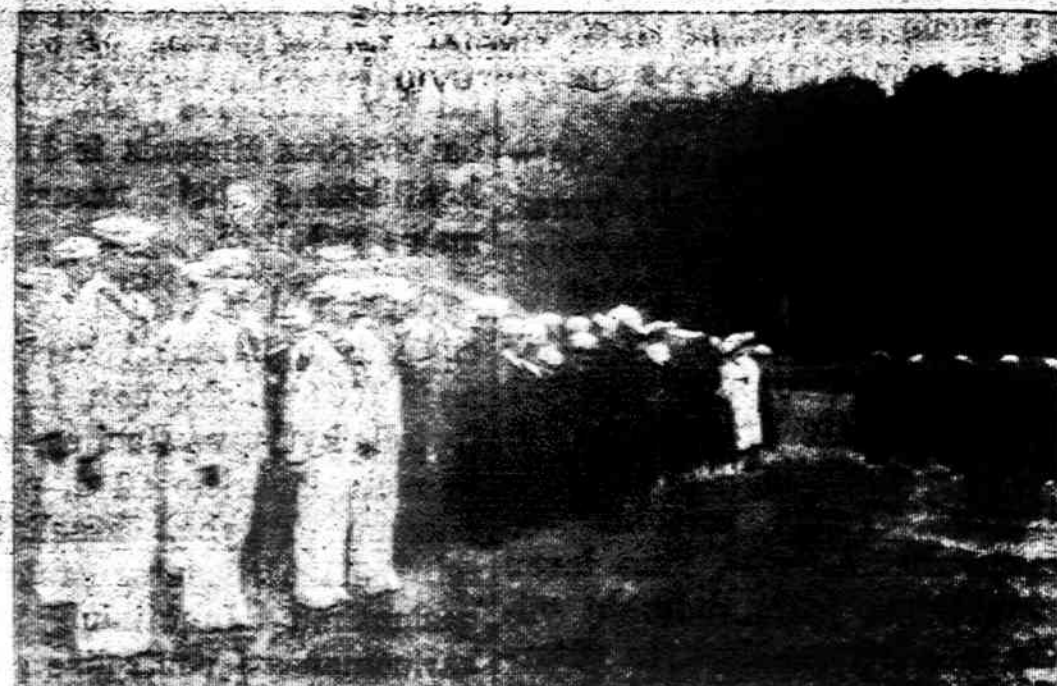
PAVAKARIAI: po žaidimų ir maudymosi, paprastai seka pa- vakariai. Čia galima leisti vie- neto vadovui atsiimti maisto daavinį visai savo grupei, nes praktika jau parodė, kad labai retai spėjama laiku sugrįžti, nes neretai buriavimas lydimas ne- tikėtumų ir jau laiko tvarkos veik negalima laikyti.

POPIETINIAI UŽSIĖMIMAI: po pavakarių vėl apie pusantros valandos skiriama popietiniams užsiėmimams, buriavimui ir ki- tiems skautų apmokymams. Po pavakarių grupių vadovai ir in- struktoriai vėl vykdo jiems pa- vestas uždavinius ir jiems pa- vestas grupes.

VAKARINIS VĖLIAVOS NU- LEIDIMAS: tam laikui atėjus, jis pravedamas tokia pačia tvar- ka ir iškilmėmis, kaip ir vėliavų pakėlimas. Įžengiant į denį vė- liavoms kabant, kiekvienas jū- rų skautas jas salutuoja.

Stovyklos adjutantas išriki- avęs vienetus vėliavų nuleidimui, atraportavęs stovyklos vadovy- bei, vėliavoms dar kabant, ko- manduoja: "Stovykla ramiai, įsakymus gerbi". Po šios ko- mandos, visai stovyklai gerbiant (išskiriamas tik jos viršininkas), skaitomi stovyklos viršininko įsakymai, skelbiamos sekanciai parai tarnyba, išreiškiami pagy- rimai ar kartais ir papeikimai ir

(Nukelta į 5 psl.)

LJS Jūrų skautų žiedis darnios gretos vasaros stovykloje.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl. \$3.90
3. M. Žosėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIE- TUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Keliškis, SVENADIENIS UŽ Miesto, 356 psl. \$5.99
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gūsen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaisas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIŲ KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėle Orinaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TEROR IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Kenčius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai. \$4.00
20. Pranas Ašėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofisė arba gauti paštą, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Jūrų skautų žiedis darnios gretos vasaros stovykloje.

What makes a man leave the people he knows, the home he made, even the language he speaks, to come here?

A better way to live. Where an ordinary man can do the things he thought were just for others. Where a man can own his own home. Maybe with a back yard and a fence. Where a man can give his children an education. A good one at that. This is American living. And there are waiting here, ten feet tall, of immigrant families waiting to come here. Most of us know about the good things around here. Although sometimes we forget. So what are we supposed to do? Well, for one thing, we can invest in our country. Not everyone can boast that. Invest in U.S. Savings Bonds. They help make America economically strong. And there's nothing wrong

with a little old American pride. For another thing, Bonds help you. They grow at a guaranteed rate, so you'll have a nice bundle for some rainy day. What's more, Savings Bonds are easy to buy. You can pick them up where you work in a Payroll Savings Plan. (Someone else does the paper work.) Or you can buy Bonds where you bank. When a family leaves behind an old familiar way of life to start a new one, there are some reasons. Reasons you might like to invest in.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

LEMTINGI MOMENTAI VAIKO AUKLĖJIME

Prof. JUSTINAS PIKONAS

(Tęsinys)

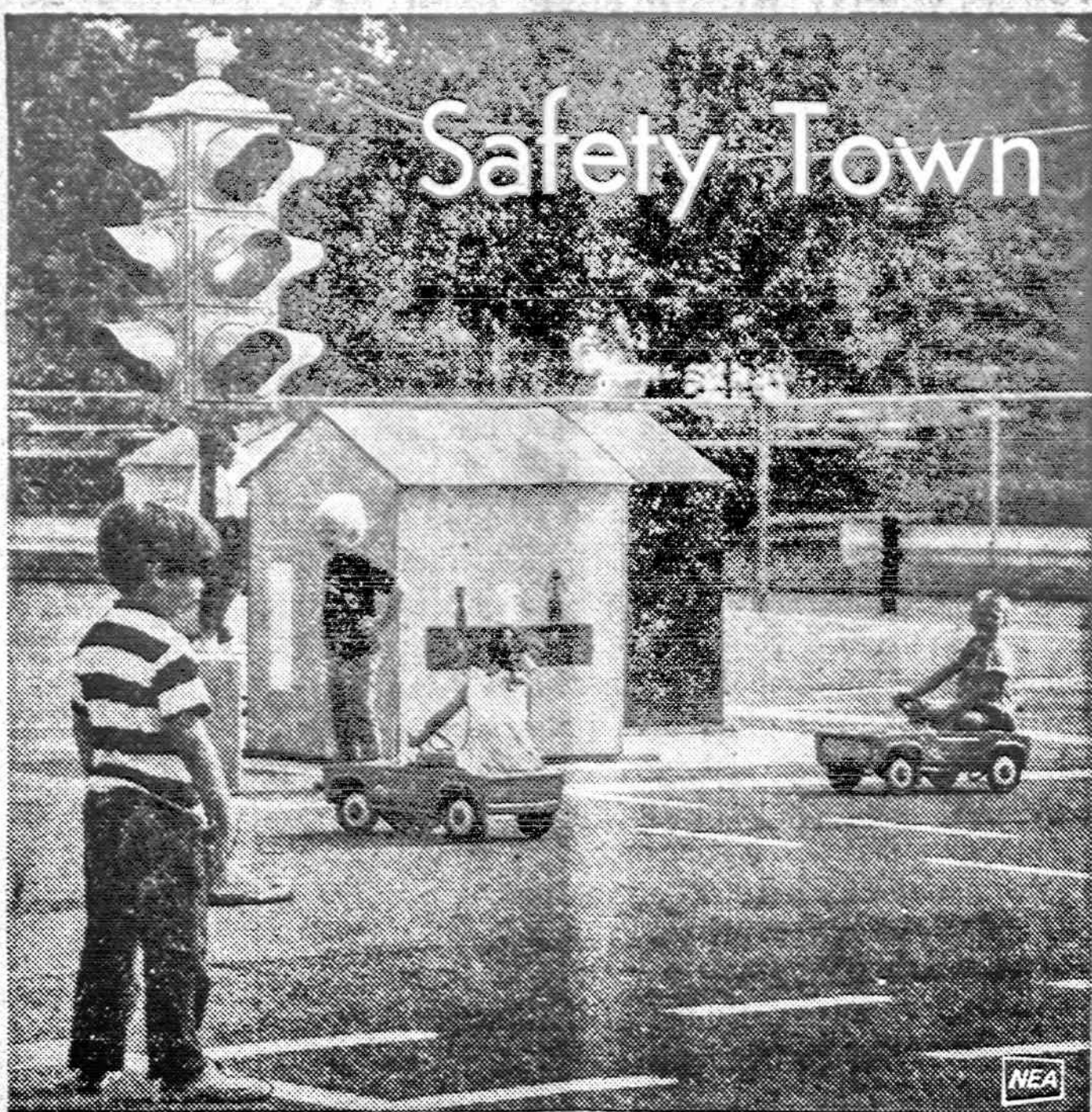
Žmogų identifikacijos dalį sudaro tautybės pajutimas, arba tautinis sąmoningumas. To dėl nepaprastai svarbu, kad vaikas pajustų, kad jis yra tam tikros tautos žmogus, atstovas. Mūsų atveju labai svarbu, kad lietuvis vaikas pajustų lietuvių tautos žmogumi. Tai duoda jo identifikacijai savotišką atspalvį. Kas yra bloga su Amerikos jaunimu, net universiteto studentais, yra tai kad jie neturi tautinės bazės ir negali identifikuoti bendrai su amerikiečiais. Amerikietiškas — tai kažkas platu, kažkas neaišku. Amerikiečiams galima priskirti visko — ir visokių nusistatymų ir visokių bruožų. Bet jei tauta yra didelė, net su visa tauta jau sunku identifikuoti. Vienas vokietis pasakys, kad jis yra prūsas, kitas, kad jis yra bavaras. Net ir lietuvių tarpe ne vienas sako, kad jis yra žemaitis. Pripažinkime, kad jis yra žemaitis. Žemaitija jam duoda ribotą, bet artimesnę identitetą. Kita pasakys, kad jis yra suvalkieš, aukštaitis, dzūkai, ar Amerikos lietuvis. Reikia, net mažos tautos reikiai žmogaus identifikacijai pasidaro per dideli. Jis nori labiau apibrėžtos ir lengvai atpažįstamos bazės. Amerikos platiybė ir jos masė paskiria tautybę ir jos bruožai gali vaidinti, ir turėtų vaidinti labai lemiamą vaidmenį.

Galime sakyti, kad daugumai jų kritiškųjų periodų, arba

ba tu didelės jautros atitinkamai stimuliacijai fazių, pasibaigia apie penktuosius arba šeštuosius metus. Tada savo pagrindais žmogus jau yra pilnas. Jis turi nors dar ir nepilnai išvystytas, bet praktiškai visas žmogaus galias. Jis naudojasi beveik visomis asmenybės funkcijomis. Jis taip pat naudojasi savo protu, nors jo protas dar nėra logiškas, dėl to jis gali kartais daryti labai neįsistatytus ir net kvailius sprendimus. Štai kodėl vaikui reikia taip vadinamo "baby sitter" iki vienuolikos ar dvylikos metų, kai tuo tarpu trūkios ar keturiolikos metų mergaitė jau yra gera vaikų priežiūrtoja. Dviejų metų laikotarpis esminiai pakeičia intelektualines galias, nes maždaug tuo metu įgyjama suaugusio logika, ir didelių klaidų jau išvengiama. Žinoma, mažų klaidų visi dažnai darome, nors iš vaiko laukiame, kad jis, bręsdamas ir įgydamas daugiau patyrimo, vis mažiau jų bedarytų. Tačiau negalima tikėtis, kad jis jų visai nedarys. Bet, laikydami jį jau daugiau subrendusiu, jau nebelaukiame iš jo didelių, grubių klaidų. Šio meto klaidos yra vaikiškumo ir nesubrendimo požymis.

PAVELAVIMO PAVOJUS

Apskritai žmogaus prigimtis yra turtinga; bet joje vystosi tik ta jos dalis, kuri yra stimuliuojama, ir tik ta dalis diferencijuojasi. Bet, jei per kurį laiką kuri nors sritis nėra stimuliuojama, ji ir neišvysto;

Ohio valstijoje Shaker Heights miestelio savivaldybė nutarė apmokėti visus vaikus saugiau vaikų žaidimams. Savivaldybė pastatė vadinamą Saugumo miestelį, kurį turi lankyti kiekvienas trijų metų berniukas ar mergaitė. Paskirtas policininkas apmoko vaikus saugiai elgtis ir pačiam nurodyti kryptį. Paveikslas matomas vaikus, Saugumo miestelyje žaidžiančius ir besimokinančius.

čia negali atsirasti vėlyvos plėtrės, nes jai nėra pagrindų. Tos dispozicijos pasilieka giliai žmogaus prigimtyje, ir reikiama nepaprastų pataisymo priemonių, kaip psichoterapijos procesas, kad pažadintų tai, kas nebuvo laiku išjudinta ir nepradėjo vystytis.

Kadangi pagrindinė žmogaus struktūra ir jo veiksmo linkmės susikristalizuoja anksti, tai vėlyvesnįjį metą dažnai yra per vėlyvi, kad mes dar galėtume ką pagrindinai pakeisti vaiko prisitaikyme ar elgesioje. Jie yra nusistovėję. Tie polinkiai ar sugebėjimai, kurie buvo laiku pažadinti, vystosi ir bręsta. Tuo tarpu tai, kas nebuvo laiku pažadinta, lieka neišvystę, nes nėra pagrindų. Čia yra taip, kaip su salės ar namo statymu. Jei mes pirmiau nepastatysime pamatų, o bandysime sienas ar stogą statyti, dažniausiai viskas grius, netovės. Kaip namui reikia tinkamų pamatų, taip vaikui reikia ankstyvų ugdymo pagrindų.

Vaikystės amžiuje vyrauja malonumo motyvai. Todėl vaikai ypač vėlyvesnėje vaikystėje labai nemėgsta daryti tai, kas jiems nepatinka. Jie nemėgsta reikalavimų ir atsivėlgia tik į minimalius reikalavimus. Bet jeigu reikalavimai didėja, vaikas savaime priešinasi, rodo nepasitenkinimą ir savaime bando tų reikalavimų išvengti. Reikia sutikti, kad tokia yra vaiko prigimtis. Ji yra, taip sakant, pagrįsta malonumų motyvais. Tad vaikas daro tik tai, kas jam patinka. Tuo vaikas išreiškia save, savo impulsus, savo norus. Kas neatitinka jo norui, tą jis labai nenoriai daro ir labai nenoriai vykdo.

MOKYKLA IR MOKYTOJAS

Iki šiol pateiktos mintys gali sudaryti įspūdį, kad mokytojo įtaka ateina pavėluotai. Ateidamas į mokyklą, vaikas yra maždaug jau pilnai susiformavęs. Jis jau turi savo elgsenos kryptį, ar net tam tikrą prasmę bėgius; kokių greičiu jis ta kryptimi žygiuoja, jau yra taip pat nustatyta. Bet tai tik iš dalies taip yra. Mat, gyvenimas nesiliauja būti dinamiskas, ir asmuo nenustato keitėsi. Vadinasi, keitimasis, o kartais ir gan dideli pasikeitimai, įvyksta ir vėliau.

Kalbant apie jauno vaiko mokymą ir ugdymą, reikia paminti, kad namai yra pirmoji vaiko mokykla. Namai yra ir geriausia vaiko mokykla, jeigu tik tėvai yra palyginti geri mokytojai. Bet čia ir susiduriame su problema, kad tė-

vai dažnai nėra geri mokytojai ir kad tuo atveju vaikas įgyja ir tokių polinkių, kurie yra jam nereikalingi ar net žalingi. Tada tenka uždavins mokyklai vaiką pataisyti, nukreipti jį geresne kryptimi.

Norint, kad mokykla tikrai būtų efektinga, reikia pradėti mokyti anksti. Tam yra reikalingas vaikų darželis. Apitkriai nuo ketvirtų ir ypač nuo penktų metų vaikas yra labai geras mokiniys. Geresnis, negu šešerių ar septynerių metų. Tad kodėl praleisti tuos pačius geriausius, tai yra penktuosius metus, kada vaikas šioje mokykloje aplinkoje tikrai turi pilnus pagrindus mokymuisi? Reikia užgerti tas lituanistines mokyklas, kurios turi vaikų darželius ir kurios pradeda mokymą penktaisiais ar net ankstyvesniais metais. Tada jos tikrai gali sustiprinti tai, kas tėvai bando išugdyti. Jos ateina su gera įtaka, kuri vaiką stiprina ir ugdo. Jeigu į lituanistinę mokyklą ateina septynerių ar aštuonerių metų vaikas, žinoma, daug ko atsiekti kaip ir neįmanoma, nebent jo parengimas namuose būtų buvęs labai stiprus, ir jo tėvai būtų buvę labai geri mokytojai. Žinoma, tokių atvejų pasitaiko, bet ne taip jau dažnai.

Kad vaikui reikia ugdytis, nėra jokios abejonės, nes, kaip minėjome, daugelis žmogaus dimensijų nėra autogeniškos, ir jos neišpletoja savaime. Jas reikia išjudinti, stimuliuoti, kad jos atsirastų ir išsiplėtotų. Kai žmogaus protinis vystymasis yra gana autogeniškas ir gana stiprus, tai jį ir užgniaužti nėra lengva. Juk yra žmonių, kurie turi, palyginti stiprias protines galias ir kurie nors ir nelankę aukštųjų mokyklų ir neįsigiję jokių diplomų, tapo inteligentais, ir geresniais inteligentais, negu da lis ty, kurie lankė daugelį mokyklų ir įsigijo daugelį diplomų. Bet, kaip minėjome, moralinis pajutimas nėra taip dinamiškas. Teigiamieji jausmai nėra dinamiški. Čia pirmiausia reikia duoti, kad jis galėtų turėti. Pirmiausia reikia mylėti, tada ir jis gali pamilti. Pirmiausia reikia pareikšti užuojautą įvairiais atvejais, tada ir jis vėliau supras tėvų bėdas ir juos užjaus.

Taigi ankstyvoji mokykla yra atsakymas ir ypatingas atsakymas, liečiant lietuvių kalbos ugdymą. Pirmiausia, kad lietuvių kalbos mokyme naudojamas fonetinis metodas duoda tinkamą pagrindą bet kuriai kitai kalbai, bet kurioms kitoms mokymo taisyklėms.

Norvegai savinasi Kolumbą

Kristupas Kolumbas, Amerikos atradėjas, nebuvo Genuoje gimęs Christoforas Columbus, bet Norvegijos jūrininkas Kristoffer Teist, taip tvirtina Norvegijos laikraštis "Osloer Magazin".

Tad ginčė dėl Amerikos atradimo atsirado naujas variantas.

Paskutiniiais laikais buvo ginčijamasi kas pirmas įkėlė koją į Amerikos kontinentą: ar Vikiingas Leif Eriksson, kuris 1000

lėms. Dėl fonetinės bazės trūkumo daugelis amerikiečių turi raidžiavimo problemų. Juos iš karto mokykla — ir taisyklės ir išimtis. Be fonetinio pagrindo, išimčių pasisavinimas nepaprastai sunkus, beveik neįmanomas. Yra daug žmonių, kurie, nors ir yra baigę kolegijas, negali parašyti teisingo sakinio anglų kalba.

(Bus daugiau)

metais po Kr. atrado į pietus nuo Grenlandijos žemę, kurią jis pavadino "Vinlandet", ar 1451 metais Genuoje gimęs Christoforo Colombo, kuris Ispanijai pasitaravo ir karalienės Izabelos parėdymu ieškojo jūrų kelio į Indiją.

Dėl Kolumbo asmens buvo kilęs ginčas tuojuo po jo Amerikos atradimo 1492 metais. Ispanija norėjo Italijai nugrįžti Kolumbo gimimą jos teritorijoje ir 1570 metais pasirodžiusio biografijoje Kolumbas buvo paskelbtas ispanu.

Dabar Norvegijos istorikai įrodinėja, kad jaunas Kristoffer Teist, kuris buvo kilęs iš žinomos norvegų jūrininkų šeimos, 1470 metais dalyvavo misijoje portugalų - norvegų ekspedicijoje į Grenlandiją, kuriai vadovavo navigatorius John Skelp ir paskui stojo į tarnybą Ispanijoje.

Jo giminaitis — vyskupas Teist von Bergen pavarde Teist

Simpatiška Judy Lee žiūri į akis Ma-lazijos žuvinis, mintinčiai pelėdai Ozimandijos. Jodvi pasirodė britų televizijoje.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų siekį —
Vėl gyvenkl mūmųse,
Giesmėje skambėkl.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalšo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėlmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaidinimas, ŽVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl., Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl., \$2.00.
3. Bernardas Brundžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl., Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINIS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl., \$2.00.
5. Burky Jozė, EILĖRAŠČIAI IR RASTAI. 155 psl., \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl., Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl., \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 88 psl., \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EZERE. Eilės, 62 psl., \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl., \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl., \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENDE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 ištventintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis" vertimas, 42 psl., \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEIAS. Eilės, 95 psl., \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl., \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 132 psl., \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl., \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl., \$1.00.
19. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl., \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl., \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl., \$1.00.
23. Ursulė Žemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl., \$2.50.
24. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl., \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienų raštine arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių ordery.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Šantaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-ties nariams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalą, kuri yra pigi, nes SUSIVI-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 i metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės i kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus.
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažie-siems bei jaunimui:

1. Antanas Baranaukas, ANYKŠČIŲ ŠILĖLIS. Didelio formato, spaus-dinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus lei-dinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2.50 dol.
3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščiai vaikams. Gau-siai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 56 psl., Kainuoja 2.00 dol.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražūs leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščiai vai-kams. Dail. J. Filipausko iliustruota, 64 psl., kaina 1.50 dol.
6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puiki stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kaina 2.50 dol.
7. Jurgis Jankus, PIRMASIS RŪPESTIS. 14 novelių jaunimui ir suau-gusiems. 213 psl., kaina 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Baranaukas parašė Anykščių šilėlį, įrodė nutautėjusią šviesuomenę lie-tuvių kalbos lankstumu poezijoje... Pamatykite ir šandien, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkite, ar šiu laikų mūsų jaunieji nepervertiną TV ekrane nusilūkusios svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia pamintę po-etai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikšimų kasdieninius artius, sukurdami žodžių žaisles samoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six month, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose

metams \$20.00
pusei metų \$11.00
trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Trims mėnesiams \$5.00
vienam mėnesiui \$1.75

Kanadoje:
metams \$20.00
pusei metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusei metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

Pilnais reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Garbina mažamokslį

Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose ir kelias valan-
das Kaune buvusieji ir Amerikon vėl sugrįžusieji lietuviai
pasakoja apie okupuotos Lietuvos valdytojus palietusį
pamišimą. Ne tik pačiame Vilniuje, bet Kaune, Marijampolėje,
Vilkaviškyje ir kitose vietose jie kelia į padanges
bėmokslių, jokios naudos giminiam kraštui neatnešusių
žmogų. Susidaro įspūdis, kad dabartinius Lietuvos val-
dytojus apėmė tokia pat liga, kokia buvo apėmusi italus
Mussolinio valdymo laikais, arba rusus Stalino gadynės
metais.

Turime galvoje po mirties gerą karjerą darantį Vil-
kaviškio apskr., Budviečių kaimo stambaus ūkininko sū-
nų Vincą Mickevičių. Kol jis buvo gyvas, labai mažai te-
trūko, kad rusai būtų pragrėžę jo pakaušį, kaip jį
pragrėžė Angariečio, Putnos, Viedrynaičio ir kitų lietu-
vių komunistų. Vincas Mickevičius mokėjo laiku prapulti
rusams iš akių, nutylėti ir laiku savo partijos draugus
sovietų čekai įkūsti, todėl mirė savo mirtimi. Ne Putna
su Angariečiu garbinami okupuotoje Lietuvoje, bet Vin-
cas Mickevičius, nes vargu kitas lietuvis taip ištikimai
dirbo sovietų imperializmui, kaip nuo 1903 metų rusams
dirbo Vincas Mickevičius.

Okupuotoje Lietuvoje Vincas Mickevičius garsina-
mas ne tikru savo vardu, bet jo paties jaunatvėje pasir-
inktu Kapsuko slapyvardžiu. Kartais minimi Kapsuko
— Vinco Mickevičiaus vardai, bet dažniausiai minimas
vien tiksliai Kapsuko vardas. Derlingoje Suvalkijos žemėje
išaugęs gražus Marijampolės miestas pavadintas Kapsu-
ku. Senas Vilniaus Universitetas, seniausias visoje
komunistų pavergtoje teritorijoje, pavadintas jokie uni-
versiteto, bet ir gimnazijos nebaigusio Kapsuko vardu.
Kiekviena didesniame Lietuvos mieste yra Kapsuko
vardo gatvė, prie kiekvieno Kapsuko gyvento namo pri-
kalta atminimo lenta. Buvusiame karo muziejuje pasta-
tyta Kapsuko stovykla, o komunistinės leidyklos jau yra
išvariusios net devynis Kapsuko „raštus“, laiškų ir įvai-
riausių atsiskaitimų tomus.

Kas gi yra tas Kapsukas? Kodėl dabartiniai kom-
partijos vadovai kelia jį į padanges? Kodėl rusai leidžia
garbinti Kapsuką, o ne Putną, Rasiką, Poželą arba kitą
lietuvių, daugiau rusams padariusį, negu Kapsukas? Ko-
dėl padanges nekliamas koks lietuvis proletaras? Ko-
dėl neparinktas paprastas darbo žmogus?

Parinktas stambaus lietuvių ūkininko sūnus todėl,

ATEITININKŲ KONGRESO TEMOMIS

Religija praeityje ir dar šian-
dien yra svarbus veiksnys žmo-
gaus gyvenime. Šiandien, kaip
ir praeityje, religijos vaidmuo
yra itin svarbus. Žodiniai reli-
gija reiškią pagal lotynų kalbą
„surišimą vieno krūvon“. Tai
būtų tarpžmogiškų santykių nu-
statymas. Ir tai kaip tik yra
religijos gyvybė. Visos religijos
pripažįsta tiesą „nedaryk kitam
to, ko pats nedarytum sau“. Tą
patį pasakė Jėzus Kristus, tik-
rasis krikščionybės įsteigėjas.
Beje, krikščionybė amžių be-
gyje nebuvo tiek kilni kaip jos
įsteigėjas. Krikščionybės vaid-
muo pasidarė labai įtakingas
Vakarų žmonijos išsivystyme,
nes ji buvo Vakarų žmogaus
religija, o paties Vakarų žmo-
gaus išsivystymas buvo pats

kad beveik visi kompartijos vadai yra stambių ūkininkų,
prekybininkų ar turtuolių vaikai. Išlepti vaikai aukštės
nė mokyklų baigti nepajėgia. Jie stengiasi išgarsėti kitais
būdais, labai dažnai darbininkų sąskaiton. Kapsuko tė-
vas leido sūnų į Marijampolės gimnaziją, į Seinų kunigų
seminariją, į Mintaujos gimnaziją, į Berno universitetą,
bet nei vienos šios mokslo įstaigos Kapsukas nebaigė. Iš
kunigų seminarijos buvo pavarytas už nakties metu din-
gimą iš miegamojo ir „ėjimą pas mergas“, gimnazijos ne-
baigė, nes nepajėgė pasirošti egzaminams, o universi-
teto nebaigė, nes negalėjo pristatyti brandos atestado.

Gimnazijon patekęs, kelis „Varpo“ numerius pa-
skaitęs ir apie Dr. Vincą Kudirką iš kitų lietuvių paty-
rės Vincas Mickevičius labai susižavėjo Lietuvos himno
autorius vedamu darbu. Jaunam gimnazistui labai pa-
tiko „Varpe“ spausdinamos humoristinės apysakos ir vi-
suomeninio gyvenimo apžvalgos, pasirašytos Kapsko sla-
pyvardžiu. Jis norėjo tapti Kapsu ir rašyti taip, kaip
Kapsas rašydavo. Bet jis žinojo, kad iki Kapsko jam labai
toli, todėl jis pasirinko mažojo Kapsko, Kapsuko slapy-
vardį. Jis bandė Kapsą pamėgdžioti, bet jam nesisekė.
Jis, matyt, įsitikino, kad vien norų neužtenka, bet rei-
kia įdėti ir darbo. Kapsas buvo baigęs universitetą, tuo
tarpu Kapsukas nepajėgė gimnazijos baigti. Kapsukas
nesuprato Kapsko idealų ir siekimų. Jis girdejo „Tėviškės
Varpą“ garsus, bet nesuprato jų muzikos.

Šimtmečio pradžioje Kapsukas susidomėjo socialde-
mokratų vedamu darbu ir jų kova už gimtinio savo kra-
sto laisvę. Domėjosi Marksu ir Engelsu, bandė juos stu-
diuoti, bet bemokslui Markso nesuprasti. Jis pradėjo
domėtis Lenino kišama Markso interpretacija. Jam su-
prantamesnis buvo Leninas, negu Domaševičius, Mo-
raskis ar Kairys. Jis sukinėjosi ir veikė socialdemokra-
tų eilėse, bet visą laiką traukė prie rusų socialdemokra-
tų, prie leninistinės frakcijos. Lietuviai socialdemokra-
tai iš rusų socialdemokratų daug nesitikejo, tuo tarpu
Kapsukas su rusais palaikė ryšius. Vėliau Stalinas jį pa-
skyrė Lietuvos reikalų komisaru.

Raudonajai armijai įsiveržus į Lietuvą, Leninas pa-
skyrė Kapsuką „tarybinės“ valdžios premjeru. Kapsukas
kelias savaites Vilniuje sudarinėjo komisariatų ir įvai-
rioms pareigoms skyrė žmones, bet išvijus rusus iš Vil-
niaus, subyrėjo visa jo valdžia ir lipdytos „tarybos“. Da-
bar okupantas „atkūrė“ „tarybinę“ valdžią, todėl jam rei-
kalingas ir Kapsukas, kad parodytų „testinumą“.

Okupantas leidžia kelti Kapsuko vardą į padanges
todėl, kad jau nuo 1903 metų jis buvo pats ištikimiausias
sovietų imperializmo tarnas. Nei Lietuvos, nei Lietuvos
ūkininkų, nei Lietuvos darbininkų reikalai Kapsukui nie-
kad nerūpėjo. Kaip savo laiku sutrupėjo Mussolinio ir
Stalino statulos, taip sutrupės ir Kapsuko biustai. Musso-
linio ir Stalino statulas sudaužė patys italai ir rusai, Ka-
psuko sudaužys iš rusų išsilaisvinę lietuviai. O garbingas
Vilniaus universitetas nusimažgso jam prisegta bemoksl-
io Kapsuko gėda.

greičiausias pasaulyje. Ilgainiui
praeities socialinės įžvalgos,
įvilkto į mitinį rūbą, pasidarė
nereikšmingomis Vakarų žmo-
gui. Tas „surišimas kartu“ at-
tiko valstybės vadams ir jos
planuotojams. Mitas buvo at-
mestas, o jo vieton pastatyta
žmonijos progreso idealas. Vis
dėlto suskilusi krikščionybė sie-
kė išsilaikyti ir nūjo tarnauti
galingiesiems viešpačiams. Kai
krikščionybės etinis reformato-
rius šaukė žmones artyn prie ki-
lumo, tuomet tą patį reforma-
torių Liuterį popiežius apskelbė
išmestu iš krikščionybės.

Praėjo daug metų ir krikščio-
nybės didžiausios sekos kata-
likybės vadas popiežius Leonas
XIII (jo popiežystės metai 1878
— 1903) vėl bandė katalikybę
sugrąžinti į gyvenimą, priarti-
nant ją prie Kristaus idealų.
Kas pagaliau yra tie Kristaus
idealai? Straipsnio pradžioje
tą jau buvo atsakyta. Tai auk-
sinės taisyklės pritaikymas sau
ir kitam. Gi Leonas XIII norėjo
parodyti, jog su valdančiųjų
sluoksniu susidėjusi krikščiony-
bė nėra tokia atžagareiviska: ji
atsuks savo veidą į paprastus
žmones ir jiems suras etišką
kelį kasdieniame gyvenime.
Šis Leonas XIII žingsnis nepasi-
sekė, gyvenime jis nieko nere-
formavo, o pats Vatikanas il-
gainiui susidėjo su Mussolini
politika. Šiandien Vatikanas dar
didesnėje maistatyje.

Jis bandė įsteigti Jungtines
Tautas po Vatikano vėliava, bet
visa tai nuėjo niekais, kaip kad
Indijoje ir Afrikoje. Šiandien
nis Vatikano tikslas bet kokia
kaina prasiveržti į Rytų Europą,
bet neatrodo, jog tai jam sek-
tųsi, nes jis Rytų Europą kelis
kartus yra išdavęs ir ten nežūri-
masių, o tik valdančiųjų už-
mačių.

Lietuvių tarpe Leonas XIII
įdiegė ateitininkus. Jų tikslas
buvo tiek pat miglotas kaip ir
paties Leono XIII. Daug kas iš
lietuvių ateitininkų pabrėžė ko-
vą prieš netikėjimą, bet tai buvo
neaiškus klausimas (kas yra ne-
tikėjimas?) ir esmėje polemik-
kas ginti įsisėdėjusią tvarką.

Bet dalis katalikų intelektualų
(jų tarpe ir mano giminaitis
Stasys Šalkauskis) norėjo su-
aktualinti krikščionybę šiai
dienai. Tai buvo mito pristatys-
mas moderniam žmogui, kad
jis pasidarytų etiškai (doroviš-
kai) pilnesnis. Šalkauskio argu-
mento dvasia buvo sekanti: kal-
bės su žmonėmis, bet jų nepa-
žinti, pažinsi juos tuomet, kai
juos pripažinsi jų išskirtine
role pasaulyje. Jis apeliavo dar
daugiau: į žmogaus tautiškumą,
šeimyniškumą.

Šiandien Ateitininkų Kongreso
išvakarese mes pasigėstame idė-

ju. Net tu, kurias Stasys Šal-
kauskis skelbė. Tautiškai labai
sunku ką pasakyti, kai registra-
cijos blankai yra tik anglų kal-
ba: Rev.; Mrs. Miss, Wr., etc.
Žodžių, tautybė iškrito. Tad
turėjo likti tik tikėjimas. Bet ir
tas pats tikėjimas tėra tik an-
traeilis. Niekas nekaltas apie
krikščionybę, bet apie kažkokį
jaunuolio kilnumą lietuviškoje
dvasioje. Man regis, tai tuščia-
žodžiavimas. Jo ir taip jau daug
buvo mūsų katalikiškoje spau-
doje.

Netenka galvoti (nors tokiame
galvojime užtenka pavyzdžių),
kad katalikų veikėjai šiame
Ateitininkų Kongrese nenu-

matė didesnių darbų. Mes ži-

nome apie katalikų užsimoji-
mus dėl tikėjimo laisvės Lietu-
voje papiežiaus adresu. Bet kar-
tu žinome, jog popiežiui terūpi
kulto - mito reikalas Lietuvoje,
bet ne jos tautinė nepriklausomy-
bė. Po Viduramžių Europoje
je tautiškumas yra svarbiausias
veiksny. Popiežius apie tai ži-
no. Be apie tai lietuvių atžvil-
giu jis vengia kalbėti. Vatikana-
nas eina senu ir nesėkmingu
keliu. Ateitininkų Kongresas
jau irgi gali nueiti ir gali nenu-
eiti, nes turi laisvą valią, hero-
jiškai pasirodyti. Mes laukiame
iš ateitininkų ateities vizijos.

Saulius Šimoliūnas

MOKSLINIO LITUANISTO PARUOŠIMAS

Prof. dr. Petro Joniko paai-
kinimai duoti spaudai („Drau-
gas“ 7. 18, „Naujienuos“ 7. 20)
keltia opią problemą: kas bus tie
kandidatai, kurie pasirodys teo-
rijoje kalbininkai ir paskui
dirbs mokslinius kalbos tyrinė-
jimo darbus, kas ateityje dirbs
praktinius lietuvių kalbos prie-
žiūros darbus?

Profesorius padarė užuomi-
nas, kad Čikagos Universitete
bus dėsytosios paradinio lietuvių
kalbos kurso ir, kad buvo kan-
didatas, kuris labai gerą įspūdį
padaręs prof. E. Stankevičiui.
Visuomenei, be abejo, pravartu
būtų žinoti, kas čia dabar išky-
la, kokias viltis į tai galima būtų
dėti ir kurią paramą tiems kan-
didatams derėtų teikti?

Antai, spaudoj paskelbta, kad
J. Jasaitė viena lietuvių mo-
terų organizacija paskyrė sti-
pendiją, bet, ir vėl, nepasakyta,
kurios mokslus p-lė Jasaitė
studijuos ir ko iš jos reikės
laukti? Kad jis būtų Čikagos
Universiteto ir studijuodama
ruoštųsi ateities lituanistikos
darbams — būtų labai gražu, la-
bai reikalinga ir tikrai sveikinti-
na. Bet jei ji nueis su šimtais
kitų lietuvių studentų ir pasiners
Kirkelio sūkurėje, sunku bus ją
bepamatyti, jos graži kalbėsa-
na beįsigrįsti ir į ją dedamas vil-
tis beįsilaikyti.

O reikėtų girdėti ir apie ki-
tus Pedagoginio Lituanistikos
Instituto studentus, suminėtus
į suminėtus lietuvių Enci-
klopedijoje, — Ž. Blaišytė, V.
Ruibytė, G. Visockytė, L. Alian-
kas, A. Viktoras, A. Pakalniškis,
V. Miknaitis, L. Raslaivičius ir
kt. ir kt. Gal kuriam reikės
stipendijos. Jasaitė gavo.
Gaus ir kiti. Tik reikia teirautis,
kreiptis į Lietuvių Fondą, kur
yra įsteigtas stipendijų fondas.

Prof. Joniko buvo taip pat
padaryta užuominų ir mūsų vi-
suomenei: bendruomenei ir jau-
nimo organizacijoms. Bet sta-

K. A. Girvilas

B. KANTVYDIS

VERKNĖS EŽERAS

(LEGENDA)

6

Ežero bangos įsirusios daužė krantus,
juodi debesiai užklojo visą dangų. Žmo-
nės keldėjo, jog tai Gailutis ruošiasi į ko-
vą su baisiuoju kryžiuočiu, kur suviliojo
nekalną mergą.

Gailutis, iš tikrųjų ruošėsi į kovą. Di-
delį abipusiškai aštrų kardą bandė savo
rankose, ar išlaikys kirtę kryžiuočiu į
sprandą. Krūtinę rakino šarvais, ant gal-
vos turėjo pilno šalmo, prie šono — sun-
kų skydą.

Pagalau trenketėlo perkūnas, ir jo ai-
dai atsiliepė kažkur toli toli, kur tik vėjas
lakusis nuskrenda, kur tik viesulas įsiutęs
užklysta. Sužalavo dar kartą, antrą, tre-
čią — ir su perkūno trenksmu atsistojo
prieš Gailutį milžinas. Tamsoje neįžiūrėjo
Gailutis savo priešo. Tik girdejo, kad bai-
sios geležys žvangs, kad kryžiuočio krūti-
nė sunkiai alsuoja, kad jo dantys šurpū-
lingai griežia.

Dzing, dzing! Čekšt, čekšt! Dzing čekšt!
— tai susikirto pirmuosius geležis kovoto-
jai. Pirmieji kirtimai buvo lengvi ir reti:
gal todėl, kad abu mėgino ginklus, gal to-
dėl, kad nebuvo įsivare į kovą, o gal todėl,
kad abu galvojo apie užkeiktą mergą, kuri
šalimais stovėjo sudėjusi rankas ir ašaras
šluostė.

Štai kryžiuotis padaro staigų žingsnį
pirmyn ir smogia iš visų jėgų Gailučiui į
galvą. Bet sublizgėjo plieno skydas Gailu-
čio rankose, pakilo aukštyn ir čekšt! kry-
žiuotis per plieną.

Atitraukęs kardą, dūrė Gailutis kry-
žiuočiu į krūtinę kiek tik jėgų turėjo. Ir
pakrypo kryžiuotis į šalį, lyg sukluop...

Audra baisiai siautė. Ežero bangos pu-
tojo. Sakytum, daužėsi suėjusios krūvon
dvi kariuomenės. Žvangėjo geležys, trypė
kanopos, prunkstė arkliai ir keikė įsiutę
kryžiuočiai.

Pakrantėje gluosnio lapai gailiai šla-
mėjo: rodosi, ką prašė meldė, kad nelies-
tų jų viesulas, kad nedraskytų paukščiams
lizdų, kur susisuko lapynuose. Veltui mel-
dė: padūkės viesulas ir šakas laužė, ne tik
lapus draskė.

Kryžiuotis įsiutęs kajoja į visas puses,
į dešinę ir į kairę. Čia kirs į kardą, čia į
skydą, čia užklius šarvus. Gailutis atatu-
stas traukiasi. Kodėl? Gal pavargo ilgai
besikaudamas su kryžiuočiu, gal baimės
pagautas traukiasi atgal, o gal tamsioja jė-
gas, laukdamas kol pavargs įsiutęs kry-
žiuotis...

Pakilęs viesulas, gaudė kiekvieną ge-
ležų žvangesį — gaudė ir nešė už devyne-
rių marių, už devynerių jūrių: ten kur va-
sara amžinoji, kur Kaunis gyvena spar-
nuotas.

Silpi kryžiuočio smūgiai — darėsi toly-
džio retesni, tolydžio silpnesni.

Staiga visa krūva naujų kirtųjų pasipylė

kaip akmenys į skambųjį plieną. Kas kirtis
— tai gyvybė, kas kirtis — tai jėga, tai
pasiryžimas. Kirtiai pasidarė tankūs ir
garsūs, kad suliejo į vieną garsą ir, rodo-
si, norėjo nugalėti viesulą, kur staigė tūks
tandais vilkų ir staigdamas draskė visa,
ką pasitikdavo pakeliui.

Kryžiuotis, susigūžęs į kamuolį, saky-
tum, į nykštuką pavirto; sakytum, visas
įsispraudė kaip vėžlys į skydą, gintis ne-
bemoکیدamas.

Vienas, du ir trys — ir nuskambėjo
plienas, kardu apdaužytas: tai kryžiuočio
skydas, trūkęs pusiau, nušvilpė į ežerą.
Pagriebė šelstancios bangos plieno skevel-
dras ir putodamas nešė į krantus.

Aplinkui degė laužai. Tai žmonės išsi-
gandę aukas dievams aukėjo, kad gelbėtų
kraštą, kad nebaustų viesulais ir ugnim,
kur viską drasko, neša už girių, už kalnų
ir degina perkūno liepsnomis.

Nemigo tą dieną nė vienas žmogus Verk-
nės ežero apylinkėse. Seneliai, kur karšė
paskutiniąs dienas trobose, pirmą kartą
savo senatvėje suėjo į pakalnę, kad apsto-
jė šventąją ugnį, melstų dievus pasigallėti
jėi ne jų, senių, tai bent vaikų. Maži vai-
kai verkdami glaudėsi į motinas, o vyrai
nešė šakas ir kūrė aukūrus dievams.

Buvo aplink tamsu kaip karstė; tik au-
kūrų liepsnos liepsnojo, nušviesdamos
silpną šviesą aplinkinius šešėlius; tik žai-
bas sužalavęs nušviesdavo pilies kuorus,
kur pasilaptingai tūnojo ežero saloje.

Paskutinį smūgį ruošė Gailutis kryžiuo-

čiui. Pavargęs, susigūžęs, vien dantuota
kardą drebančioje rankoje laikydamas,
laukė biaurybės paskutinio smūgio už ap-
viltą jaunystę, už begėdiškai nudraskytą
mergaitės vainikėlį, už visą pilį, po kuria
buvo palaidoti ir kariai, ir moterys ir vai-
kai.

Užsimojo paskutinį kartą Gailutis į
storąjį karžygio sprandą. Švystelėjo abi-
pusiškai aštrus Gailučio kardas...

Staiga sužalavo baisiai devynis kartus
žabai ir kiekvieną kartą kryžiuočiu į
veidą.

Pirmą kartą pamatė Gailutis tą kry-
žiuočio veidą... Buvo juodas kaip žemė,
apšlakstytas kraujais. Iš po šalmo spindė-
jo dvi baisios akys ir gašliai žiūrėjo į tą pu-
sę, kur stovi nelaimingoji merga. Lūpas
turėjo kryžiuotis pašiepimai sudėtas.

Gailučiui pasirodė, jog tos lūpos vėl
siekia bučiuoti nelaimingąją mergą, jog
kryžiuotis vėl pilnas gašlumo ir piktųjų
minčių.

Ir pajuto Gailutis užvirusį kraują glos-
se, pajuto pragariškas liepsnas širdyje.
Užsidegęs pavydo kerštu, smogė paskutinį
smūgį kryžiuočiu į sprandą.

Sužvangs plienas į plieną ir nuzvimė
oru. Pagavo ežero bangos abipusiškai aš-
trų kardą ir kvatėdamos nešė į krantą.

Paslydęs pagrįvuo Gailutis sukančes
iki kraujo lūpas. Taip kanda lūpas tik pa-
vydas meilūzis, aptikęs savo mergą sveti-
mam glėby.

— Cha-cha-cha! — sukvatojo viesulas

nešdamas pragarišką kvaitulį už devyne-
rių marių.

— Cha-cha-cha! — sukvatojo ežero ban-
gos, tarytum atgiję įžūlius kryžiuočiai.

— Cha-cha-cha! — sukvatojo gašliu
kvaituliu Ulrichas, traukdamas pavarg-
usiom rankom savo atšipusį kardą iš Gailu-
čio krūtinės.

Kai ryto metą tekėjo saulė, ežeras bu-
vo ramus. Žmonės stebėjosi, kad vėl din-
go pilis su visa sala Verknės ežere.

Ir daug dar esti baisių naktų Verknės
ežerui.

Dažnai darosi tamsu ir baisu.

Glaudžiasi medis į medį, nes nežino, ar
išliks gyvas. Paukščiai ne kartą skrenda
toliau, nes bijo, kad Verknės ežero audra
pagriebs juos ir nuneš negyvus už devyne-
rių jūrių, už devynerių marių. Žvėrys pa-
likę savo urvus, slaugdami ir šaukdami
dažnai bėga į kitus kraštus.

Ežero bangos įsirusios daužė krantus,
juodi debesys užkloja visą dangų.

Žmonės kalba, jog tai Gailutis ruošiasi
į kovą su baisiuoju kryžiuočiu, kur suvi-
liojo nekalną mergą.

Is "Gubos"

(Pabaiga)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS

Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEimlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad.: 5-8,
antrad.: 2-4 val.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p.; antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštad-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 v.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 WEST 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad.,
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Resid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

LIET. JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

(Atkelta iš 2-ro psl.)

t. t. Po komandos: "Laisvai"
— reikalui esant, daromi visi ki-
ti pranešimai ir skelbiamos ben-
dros informacijos.

Perskaitius stovyklos įsakymus
ir padarius visus reikiamus
pranešimus, giedama stovyklos
vakarinė malda Marija, Marija.
Po šios maldos, su komanda
kepurės užsidėję, kaip kad buvo
daroma rytiniame patikrinime,
komanduoja: — "Stovykla laisvai,
vėliavininkai prie vėliavų žengte
marš". Vėliavininkams užėjus
jiems skirtą poziciją, kaip kad ir
ryte darė, pasirošia vėliavas
nuleisti. Ko-

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Band-
žai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

150 DOL. PIGIAU

SPALVOTA TV —

RADIJAS — PATEFONAS

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEimlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

DAR VIENA

EKSKURSIJA

I LIETUVĄ

Šių metų rugpjūčio 31 d.

Kelionė tęsis 21 dieną. Vietų
skaičius ribotas. Registruokites
tuojau. Išrūpiname leidimą ilgosi-
mą laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime
dokumentus atsiųsti gimines
Amerikoje.

Kreipkitės į

WALTER RASK - RASCIUSKA

AMERICAN

TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9787-8

A

Always hold

matches till

cold.

manduojama: "Stovykla ramiai,
vėliavas gerb". Po šios koman-
dos, visai stovyklai vėliavas
gerbiant (gali būti ir išimtis ir
gerbia tik vadovai), galima tri-
mituoti arba bocmanui švilpia-
ma jūreivišku švilpuku "Vėlia-
voms" (bocmano švilpsys), jas
nepriėjusiai jūrų skautai vadi-
na "Jūreivio būryne". Vėliavos
nuleidžiamos žemyn. Rūpina-
masi, kad jokių būdu vėliava
nepaliestų žemę ar padarytas
grindis. Paprastai vėliava per-
simetama per petį. Vos vėliavos
nuleistos komanduoja, "Pa-
gerbta", bet nelaukiama iki vė-
liava bus nuimta ir tvarkingai
sulankstyta. io krašto vėliavų
potvarkis Section VII Chapter 4
reikalauja: US vėliava sulanks-
toma tam tikra tvarka, arba, ji
paliekama ant specialių atramų
neatrista gulėti per ištisą naktį
ir ryte vėl keltama normalia
tvarka. Vėliavas sutvarkius,
vėliavininkams sugrįžus į savo
vietas, komanduoja: "Vie-
netui vadai perima komandas.
Vadovai perėmę komandą išsi-
veda savo vieneta, šį kartą jau
išleidamas vėliavas, kurios yra
nuleistos negerbia, kaip kad da-
rė ryte iš vėliavų aikštės ar de-
nio išleidamas.

Didesnių iškilnių metu, kuomet
jose dalyvauja ir vietos gy-
ventojai, vėliavų pakėlimo ir nu-
leidimo metu, reikia giedoti abu-
du — abiejų kraštų himnais. Sa-
vaime aišku, to krašto himnas
giedamas pirmutinis.
VAKARIENĖ: po vėliavų nu-
leidimo seka vakarienės laikas.
Paskelbus "Vakariene", ta pačia
tvarka kaip ir pusryčiams ir pie-
tums, vienetai vedami į virtuvės
rajoną vakarienei.
PASIRUŠIMAS LAUŽUI:
pasiruošimo metu, kiekvienas
vienetas ir paskiri jūrų skautai
ruošia ir repetuoja laužo progra-
mas skirtas tam vakarui pasiro-
dyti. Paruošta programa pa-
tiekiama laužo vedėjui, galutin-
iam laužo programos sustaty-
mui.
Vienetams besiruošiant laužo
programai, būdinti valtis priva-
lo pakankamai priirinkti laužui
malkų ir šakų ir sukrauna laužą
skautų žinomu būdu.
LAUŽAS: laikui atėjus, jūrų
skautų vienetai rikiuojėje dai-
nuodami susirenka į laužavietę
ir užima jiems skirtas vietas.
Taip jau esu ir ankščiau minė-
jęs, kiekvienos dienos laužas
turi turėti savo vedamąjį ir bai-
giamąją tos dienos paskirtį ir
mintį, pagal kurią ir programą
atitinkamai turi būti pritaikinta.
Laužo įžangai, laužavedys,
pagal nusistovėjusią tradiciją,
kviečia vieną vadą ar svečią
tarti keletą žodžių ir uždegti lau-
žą. Laužui užsidegus ir jam
liepsnojant, laužavedys perima
visą laužo vedimo programą,
kurios metu duoda progos kiek-
vienam vienetai pasirodyti su
savo menu ir parengta pro-
grama.

LOS ANGELES L.J.S.

STOVYKLA

Los Angeles jūrų skautai sto-
vyklavo Catalinos saloje, kuri
yra didžiausia iš Kalifornijos
pakrantių salų, žinomų kaip
"St. Catalina Channel Islands".
Daugumas stovyklautojų, sto-
vykliniai įrenginiai ir palapinės
buvo perkelti į salą komerciniu
laivu, kita dalis keliavo būrine
jachtu ir motoriniu laivu "Nida"
iš Long Beach.

Stovykla pasisekė palyginti
gerai, tiek teoretiniu, tiek ir
praktiniu paruošimu, nes sto-
vyklautojai galėjo visą savaitę
naudotis buriniu, 22 pėdų ilgio
stupu, "Venture" klasės, kurį
stovyklos laikui perleido bud. V.
Jusonis. Motorinė valtis "Ni-
da" buvo naudojama navigaci-
jos žinių papildymui ir sportui,
kaip pvz. vandens slidinėjimui.
Stovyklos vadovybė sudarė:
Stov. viršininkas — bud. A.
Kašėlonis,
Ūkio vedėjas — bud. V. Dūda.

Kiekvienas Shaker Heights miestelio vaikas turi žinoti, kada jis gali
eiti skersai gatve, kada negali. Kai užtemsta "Don't", vaikai žings-
niuoja skersai gatve.

Adjutantas, pakaitomis guvo
— budžiai: R. Ciurlionis, A. Ar-
bas, S. Gudauskas ir J. Petraus-
kas.

Apmokymą tvarkė j. v. sktn.
S. Makarevičius. Svečių skaučių
grupei vadovavo R. Juodikytė.

Svarbiausių įvykiu tenka lai-
kyti budžių kandidatų paruoši-
mo užbaigimą, egzaminus ir
įžodį. Keturi, gavę budžio žen-
kliuką, kandidatai, buvo pirmie-
ji Los Angeles, kurie išėjo pilną
jūrų skautų mokyklą, pradėda-
mi mažais hebrais nuo 1963 me-
tų. Reikia tikėtis, kad jie su lai-
ku toliau tęs mūsų uždavinius ir
tradicijas, kaip vadovai. Pilną
laiką stovyklavo: 10 j. skautų,
2 berniukai svečiai, 7 budžiai ir
kandidatai, 1 j. skautininkas, 6
žemės skautės, 2 merg. svečiai,
visų 28 stovyklautojai. Taip pat
pilną laiką stovyklavo keli tėvai,
o savaitgaliais mus aplankydavo
visa eilė tėvų ir svečių. Sto-
vyklos metu taip pat buvo įteik-
tas Gintaro ženklas tėvų komi-
teto išdininkui p. K. Sakiui.

VYTAUTO KREGŽDŽIO

PAREIŠKIMAS

Lietuvos Ūkininkų Sąjungos
pirm. Vytautas Kregždys, atsi-
lankęs į naująją Lietuvos Fon-
do būstinę, labai patriotiškai
padarė žemiau įdėtus pareiš-
kimus.

Sąjungos nutarimas padidin-
ti savo įmokėjimą Lietuvių
Fonde visai atitinkamas LF pirm.
dr. K. Ambrozaičio veiksmą,
kurio jis, kaip patirta, išpėja
LF Tarybos nariu, kad Lietu-
vių Fondo veikla turi būti va-
rona visu smarkumu. Tas ati-
tinka ir atsiliepiamus spaudoje,
stipriai pareiškančius, kad
Lietuvių Fondas yra pasidargęs
labai gyva organizacija, vyk-
dančia labai svarbius uždavi-
nius.

Lietuvių Ūkininkų Sąjunga
praktiškai remia Lietuvių Fon-
do veiklą kaip rėmusi, supras-
dama, kad didinimas Fondo
kapitalo yra labai reikalingas,
nes įvairių reikalų ir prašymų
paramos yra daug ir tik jų dalį
pelnio skirstymo komisija tēga-
li patenkinti. Išgarsėjęs J. Krū-
konio palikimas tuo tarpu tėra
tik testamentas raštas, kuris
Fondo kapitalo nepadidina.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuvini, ypač trečiatiniui. Geriau-
sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kit-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasi-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose
geriausios gėlės ir vainikai, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA

GELĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKAS & EVANS

606 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKINOMAS VERTA

REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MANAI: Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI- MAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTŲ DALYSE

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

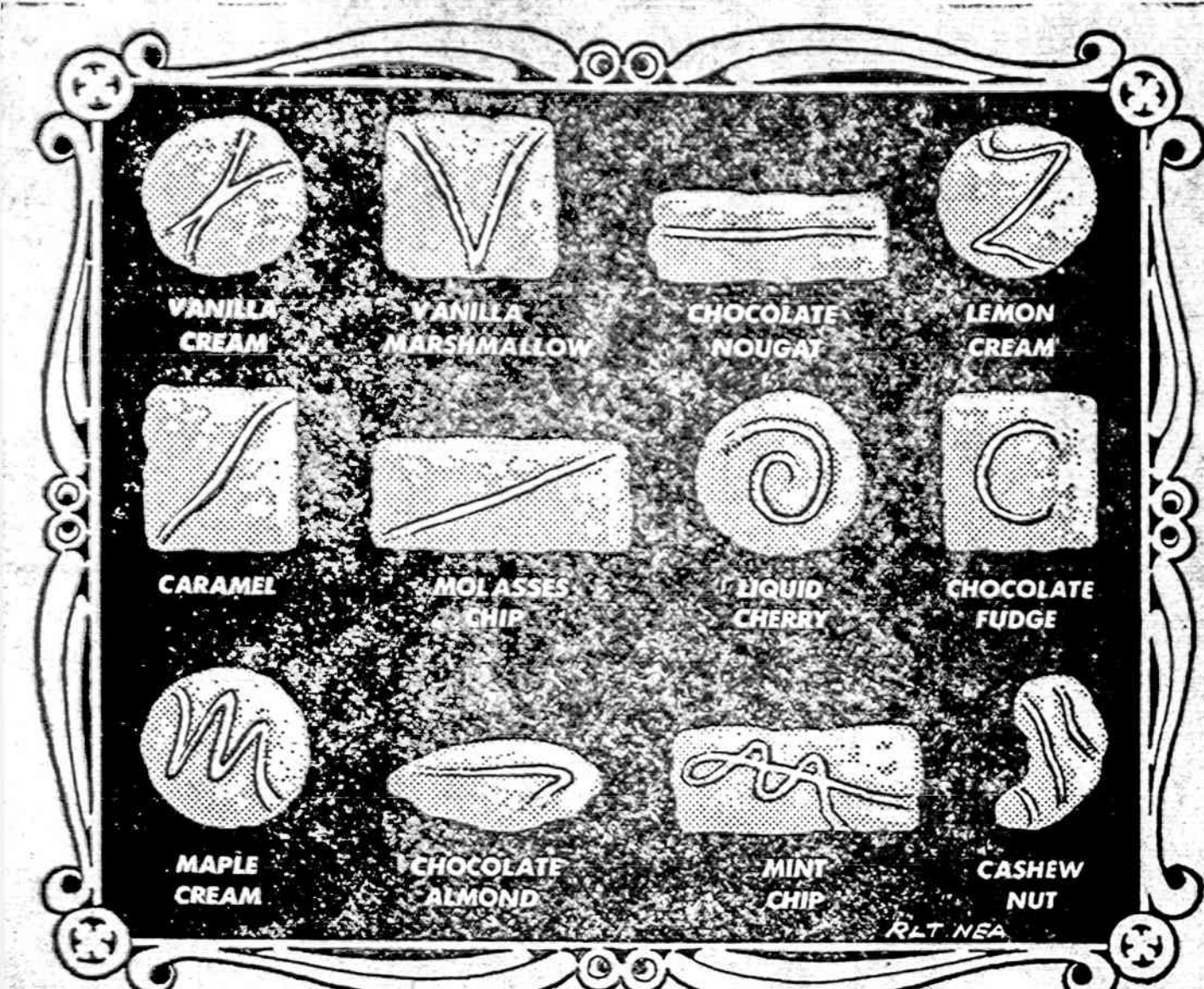
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

SKELBKITĖS NAUJENOSE

Paveiksle matome saldinių pamarginimus. Mažai saldinių pažįstantieji neižiūrės skirtumo, bet kasdien juos valgantieji labai lengvai iš šokoladinės juostelės gailes pasakytų, kas yra viduje. Kiek rutiukas arba linija reiškia skirtingą dalyką.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

TIK KARSTO LENTA ISTIESIA KUPROTA

Vilkas iš miško —
i mišką žiūri

Brian Flanagan, 24, kurį Chicago kriminalinio teismo jūry teisino dėl jo smurto veiksmų prieš praeito rudens, spalio mėn., iaušes, vos išklaušęs teisėjo aul Epton perskaitytą sprendimą, pradėjo tyčiotis iš teismo ir pareiškė esąs kas buvęs. Paklaustas reporterių, kaip s vertina Chicago teismus, Flanagan atsakė: "Tai yra išauiliu teisingumas, rasistų irsas. Aš sėdėjau to teismo ameroje ištisą mėnesį stebė-

NAUJENAS" SKAITO VISŲ ROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSIBININKAI, MOKSLININKAI, IE ŽINO, KAD "NAUJENOS" ADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

damas, kaip rasistai kiaušes kimšo i kalėjimą juodus žmones ir laizė savo lepšes... Aš dabar nebeprivalau vaidinti žmogaus vaidmenį. Dabar aš numesiu tuos drabučius ir vėl būsiu kas esu. Dabar mes eisime i gatvę, kur mes galime kovoti". Flanagan per visą teismo eigą buvo padoriai apsiirėngęs ir nusiskutęs.

Apkabines jo pasitiktį atėjusią jauną moterį, Flanagan pasisakė grįžtas i New Yorką "mylėti ir kariauti". "Galia liaudžiai. Raudonoji galia raudoniems žmonėms. Juodoji galia juodiesiems žmonėms. Visa galia juodiesiems žmonėms. Visa galia "Weathermenams... Mes išmokome iš Viet Kongo, kaip vesti karą Jungtinių Valstybių imperializmui sugriauti"...

Paklaustas, ar jis kalbėjo netiesą teisme, Flanagan nusisypsojęs atsakė: "Pamenu, aš jiems sakiau, kad nesu SDS narys. Tie kvaili kiaušes net nemokėjo kaip reikiant klausimų klausyti".

Flanagan buvo kaltinamas riaušiu metu smūgiu per sprangą suparalizavęs miesto korporacijų patarėją Richard Elro-

dą, kurš dabar yra pagijęs ir kandidatuoja i Cook apskrities šerifus.

Kaip apsaugoti širdies priepuolio

Žinomas širdies specialistas, Chicago Sveikatos Tyrinėjimo fondacijos direktorius Dr. Jeremiah Stamler, kalbėdamas laikraštininkams prieš išvažiuodamas i Tarptautinės kardiologų draugijos susirinkimą Londone, pareiškė, kad viduramžiams žmonėms, turintiems polinkį i širdies ligas, geriausias būdas apsaugoti yra valgyti žemo riebumo valgius ir nerūkyti. Mankšta nesanti tiek svarbi.

"Daugelis žmonių mano, kad norint apsaugoti nuo koronarinių ligų reikia mankštintis. Nedaug bus naudos, jei ir neriebiai valgysi ir mankštinsiesi, bet rūkysi", perspėjo Dr. Stamler. Iš 377 silpnasirdžių, kurie pildė daktaro rekomendacijas, pusė tiek temirė, kiek mirė iš grupės tokių, kurie nesilaikė rekomendacijų.

Gaujos vado rekordai

Suimtojo ryšium su detektyvo James Alfano iš pasaly nušovimu, juodukų gatvės gaujų vado Charles Edward Bey advokatas Montgomery pareikalavo jo klientą iki teismo paleisti be užstato arba \$25,000 užstatą žymiai sumažinti. Teisėjas John Hechinger atsisakė paleisti arba sumažinti užstatą. Bejaus rekordai yra tokie: 1963 m. gegužės mėnesį jis jau gavo 90 dienų kalėjimo ir metus sąlyginiai už kriminalinį nusizengimą; 1964 m. gruodžio mėn. gavo 5 metus sąlyginiai, pirmuosius metus kalėjime už žiaurų sumušimą; 1966 m. gegužės mėn. gavo dvejus metus kalėjimo už probacijos sulaužymą; be to Bey yra laisvas po kitu \$25,000 užstatu, kaltinamas pasikėsinimu nužudyti Jackie Turnerį, buvusį marinarą, kurs priklausė prieš gausias nusistatčiusiai grupei.

Bey'jaus advokatas pareiškė, kad jis pats už savo klientą užstatys \$2,500. Mat, teisėjui nustačius užstatą dydį, nereikia įmokėti visą sumą, o tik vieną dešimtąją sumos dalį.

Pagirtina policija

Illinojaus Research ligoninės slaugė Teresa Kučinski, apie kurios pagrobimą jau trumpai rašyta praeitime numeryje, pareiškė: "Aš neturiu žodžių kaip girti policiją. Niekuomet nebuvau mačiusi tinkamiau atliktos pareigos", kai du policininkai netrukus sugavo ją pagrobusius tris jaunos piktadarius.

Slaugė Kučinski praeitą ketvirtadienį su savo draugu Jack Miller, 24 šventė jos 23 metų amžiaus sukaktį. Jiems vaka-

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

NURSES WANTED

Full Time: 7 A.M. to 3 P.M. and 3 P.M. to 11 P.M.

ALSO

PERMANENT RELIEF NURSES

With California Registration or eligible. Liberal Personnel policies. Write or call

PACIFIC GLEN HOSPITAL

712 So. PACIFIC AVE., GLENDALE, CALIF. 91204

(213) 241-5131

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

LIGHT ASSEMBLY
Need English speaking girls, with fast hand, to learn interesting easy assembly work. Will train. Apply
KEEN INDUSTRIES
320 N. ELIZABETH (1300 W.)
Take Ogden bus to Carroll.
Mr. HOFFENBERG, 829-2570

CLERK — TYPIST
Position open for young girl, in modern suburban office. Good typist, answer phones and congenial personality. Excellent working conditions and full benefits. With a growing nation-wide co., located in Oakbrook. Phone Mr. Verstreter, at 654-0155.

RECEPTIONIST - TYPIST

Congenial Loop office established business service organization.

Tel. 663-0055

LIVE IN HOUSEKEEPER
General housework — child care, 5 children, 4 school age. Other help. Own room, bath & T. V. Must speak some English. Good salary & home for right person.
LAKE FOREST.
234-8028

MAIDS

Steady 5 days per week.

Apply in person.

C. A. A.

71 E. MADISON

ASSEMBLERS

Excellent working condition.

Paid holidays.

Apply personnel dept.

PATH - FINDER CO.

5445 No. ELSTON

SECRETARY

For large established General Contractor. Some varied duties. Excellent salary and fringes. Call Mr. BURGER for appointment.
278-7500

DEPENDABLE WOMAN WANTED
One or more days a week. General housework, steady. 2 school age children. Good salary for right person. Must speak some English. Good transportation.
SKOKIE.
OR 3-6481 after 4 P. M. & Weekends.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS LIETUVISKAI KALBANTIS NAKTINIO DZENTORIŲ PRIZIŲRETOJAS

Vyrai ar moteris. Atlyginimas mokamas pagal patyrimą. Telefonuokite
Mr. HORN
WE 9-4721
(Kambarys 800)

Eringių giminė dalyvauja lietuviškame gyvenime, ypatinai Chicago Lietuvių Taryboje.

— Zig Sakowicz, radio ir TV mėgstantis asmenybė, bei masinių parengimų vadovas, šį antradienį vidurdienio metu aplankys Baukas Supermarkekt krautuvę, 6332 So. Central Ave., kur pasikalbės su apylinkės gyventojais ir gausiais gerbėjais.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bižnjo. Patogios išmokos ilimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIŠ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 5½ kamb. bungalovs Brighton Parke. Įrengtas rūšys, garažas.
3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke. 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegamieji.
MŪRO BUNGALOV. 6 kamb., įrengtas sklypas, 60-ta ir Francisco.
1½ AUKSTO. 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklypas, prie pat Maria Aukst., mokyklos.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

PRICED TO SELL BY OWNER. Well kept 2 flat brick. 7 and 6 rooms. Close to everything. Laramie & Augusta vicinity. Call after 3 P. M.
278-3722

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel. REpublic 7-1941

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas uks. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE,

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

KAIP PIRKTI GERĄ NAMĄ?

PAZIŲREKITE. 2 butų po 3 miegamus tvirtas mūras. Gražūs įrengimai, garažas, arti mūsų naujo ofiso. \$30,500.

7 KAMB. MŪRAS. 2 auto mūro garažas, moderni virtuvė, gazo šiluma, prie Maria HS. \$19,900.

BIZNIO MŪRAS. 3 butai, patogio ofiso patalpa, gera gatvė Marquette Parke. \$43,000.

PINGŲ ARUODAS. \$11,000 pajamų. Gražus, išpuodingas mūras. Kalna \$45,000.

SAVINKAS KTUR. Už \$28,000 atiduoda 8 apartamentų 14 metu mūra prie Evergreen Plaza. \$14,000 pajamų.

PAŽIBA. 5 butų mūras žaliame Marquette Parke. Teiraukitės asmeniškai. Bus galima nupirktus to puikaus namo.

4 BUTŲ MŪRAS. Nauja gazo šiluma. Sviešius erdvūs kambariai, mūro garažas, gera vieta. Po derybų — \$44,000.

9 KAMBARIŲ 12 metu fabrikančio rezidencija. 5 miegamieji, 2 vonios, mūro garažas, graži vieta. Apie \$40,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, įveda notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PProspect 8-5454

APYNAUJUS 3 BUTŲ MŪRAS. Si-luma gazu, aliuminijaus langai, platus sklypas Gage Parke. \$45,000.

4 BUTAI, 5-tas rūsyje, mūrinis. Aliuminijaus langai, 3 automobilių mūro garažas. Gražioj Marquette Parke vietoje. \$47,500.

6 KAMBARIŲ MŪRINIS BUNGALOV. Si-luma gazu. Aliuminijaus langai, 2 automobilių mūro garažas. Marquette Parke. \$21,000.

GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabininės virtuvės, nauja si-luma gazu. Aliuminijaus langai, 2 aukštų mūrinis garažas. Geros pajamos. Marquette Parke. \$54,500.

50 PĖDU BIZNIO SKLYPAS. Marquette Parke ribose. Labai prieinama kaina.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BY OWNER

4 FLAT

5358 So. LAFLIN.

Tel. HE 4-7891

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuojamas.

Skambinkit

LA 1-6047

(Išnašimas veltui, kreipkitės bet kada